

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 3

Číslo materiálu v sadě: 12

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Druhá světová válka I.

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: 2. světová válka, Spojenci, Osa, Hitler, blesková válka, bitva u Stalingradu

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák dokáže rozlišit záminku a příčiny, které vedly k druhé světové válce, jmenuje hlavní členské státy obou proti sobě stojících bloků a popíše stručně situaci a průběh bojů na jednotlivých frontách v prvních fázích války, umí určit mezník, který znamenal obrat ve válce.

Metodický list/anotace

Stručná motivační prezentace podává základní fakta k první fázi 2. světové války, která společně s bohatým obrazovým materiálem a dílčími úkoly motivují žáka k tomu, aby dokázal popsat průběh bojů na jednotlivých frontách, rozložení sil na obou válčících stranách a pochopil jejich příčiny a souvislosti.

Datum vypracování: 29.4. 2013

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

I.

Druhá světová válka I.

PŘÍPRAVA NĚMECKA NA VOJENSKOU AGRESI VE STŘEDNÍ EVROPĚ

- **1935** – v ČSR nastoupil prezident E. Beneš
 - **1936** – zasedání **SdP** v Chebu → požadavek „rovnoprávnosti sudetských Němců“
 - **1937** – Chamberlainova vláda ve VB dala najevo, že nebude bránit Hitlerovým požadavkům (nevoj. cestou)
- **z 11. na 12. 3. 1938** – „**anšlus**“ **Rakouska**
- plán „**Fall Grün**“ - plán obsazení ČSR
- **duben 1938** – sjezd Henleinovců v Karlových Varech (požadavek na úplnou autonomii pohraničí) – voj. akce v pohraničí; záp. státy daly ČSR souhlas k mobilizaci)
- Úkol: Jaké bylo vyústění krajně napjaté situace v ČSR?

Druhá světová válka I.

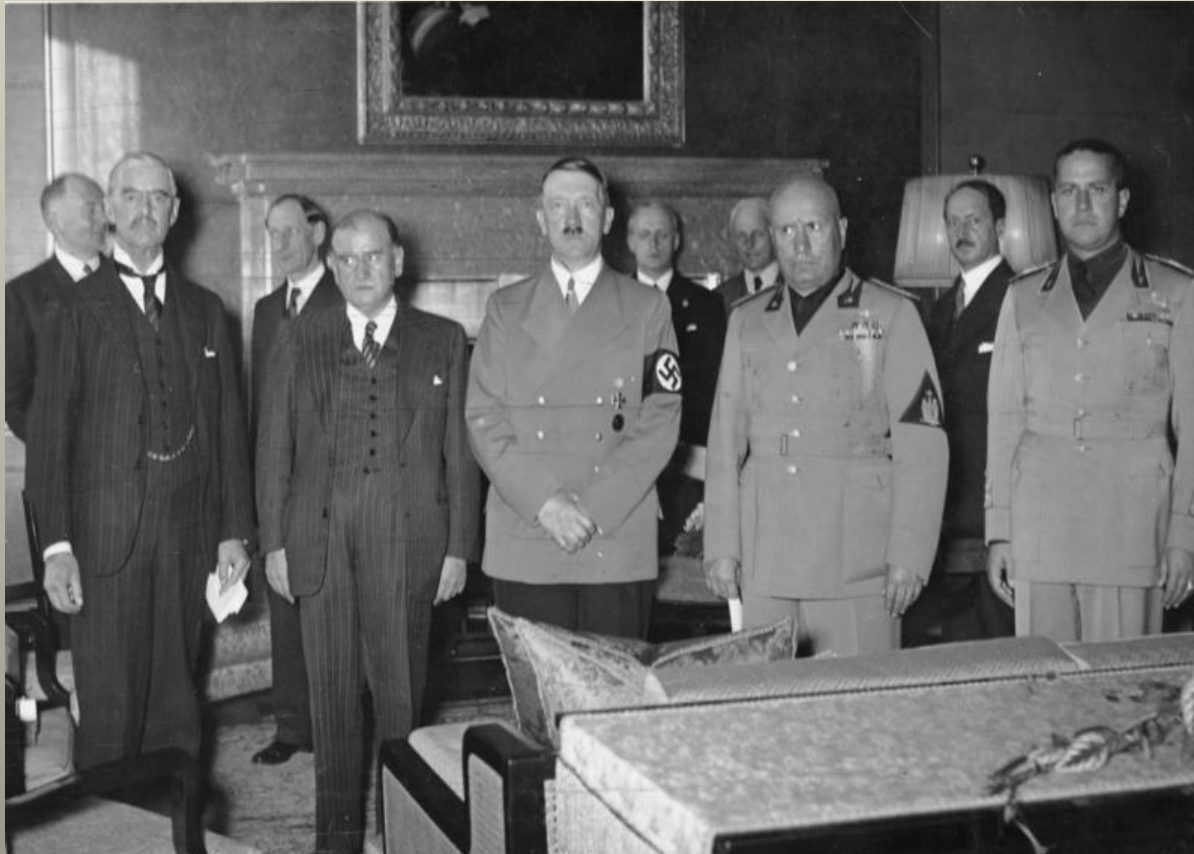
Řešení:

- **29. září 1938** – **KONFERENCE V MNICHOVĚ**
→ rozbití Československa – odstoupení **Sudet**
(obranný systém rozvrácen, ztráta 1/3 území, 40% prům. výroby, 5 mil. obyvatel)
- **15. března 1939** - „**Protektorát Čechy a Morava**“
Edvard Beneš odstoupil, odchod do emigrace
(prezidentem Emil Hácha)
- **14. března 1939** - vznik „**slovenského štátu**“
v čele s Jozefem Tisem (klerofašistický stát)

Mnichovská dohoda

29. září 1938, Bundesarchiv

Obrázek č. 1

Mnichovská
zrada -
výsledkem
appeasementu
(politiky
ústupků)

Zleva **Chamberlain** (Velká Británie), **Daladier** (Francie), **Hitler** (Německo), **Mussolini** (Itálie)

Druhá světová válka I.

1939 – 1945

Vývoj války v Evropě

(SPOJENCI x OSA)

odkaz:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Second_world_war_europe_animation_small.gif

Druhá světová válka I.

1. září 1939 - začátek války

napadením **Polska**

bez vyhlášení války

(fingované přepadení vysílače v Gliwicích)

- Velká Británie a Francie vypověděly válku Německu 3.9.
- do poloviny září Polsko poraženo (blesková válka) a rozděleno na 3 části:
 - záp. část – obsadilo Německo
 - vých. část – zabral SSSR
 - střední část – Generální gouvernement (sídlo Krakov)

Úkol: Víte, proč se podílel SSSR na dělení Polska?

Němečtí vojáci strhávají polskou hraniční závoru

1. září 1939, Polsko, Bundesarchiv

Obrázek č. 2

Řešení:

**V srpnu
1939**

podepsalo
Německo
se SSSR
pakt o
neútočení.

Bundesarchiv, Bild 146-1979-056-18A
Foto: Sönke, Hans | 1. September 1939

Rudá armáda zasahovala proti Polákům stejně tvrdě jako Němci („katyňský masakr“).

Britští a francouzští zajatci v Dankerque

červen 1940, Francie

Obrázek č. 3

do jara 1940 –
„podivná válka“
(VB a Fr
vyčkávala),
Hitler se obrátil na
západní frontu
→ okupace
Dánska a Norska,
Holandska, Belgie
a Lucemburska
→ **útok na Francii**

1. fáze – postup
do sev. Francie
a Belgie,
30 francouzských
a 9 britských divizí
uniklo přes přístav
Dankerque do VB.
2. fáze – průnik N
do vnitrozemí,
červen 1940
obsazena Paříž, Fr
kapitulovala.
(Střední a JV Fr -
*vláda maršála
Petaina* se sídlem
ve *Vichy*.)

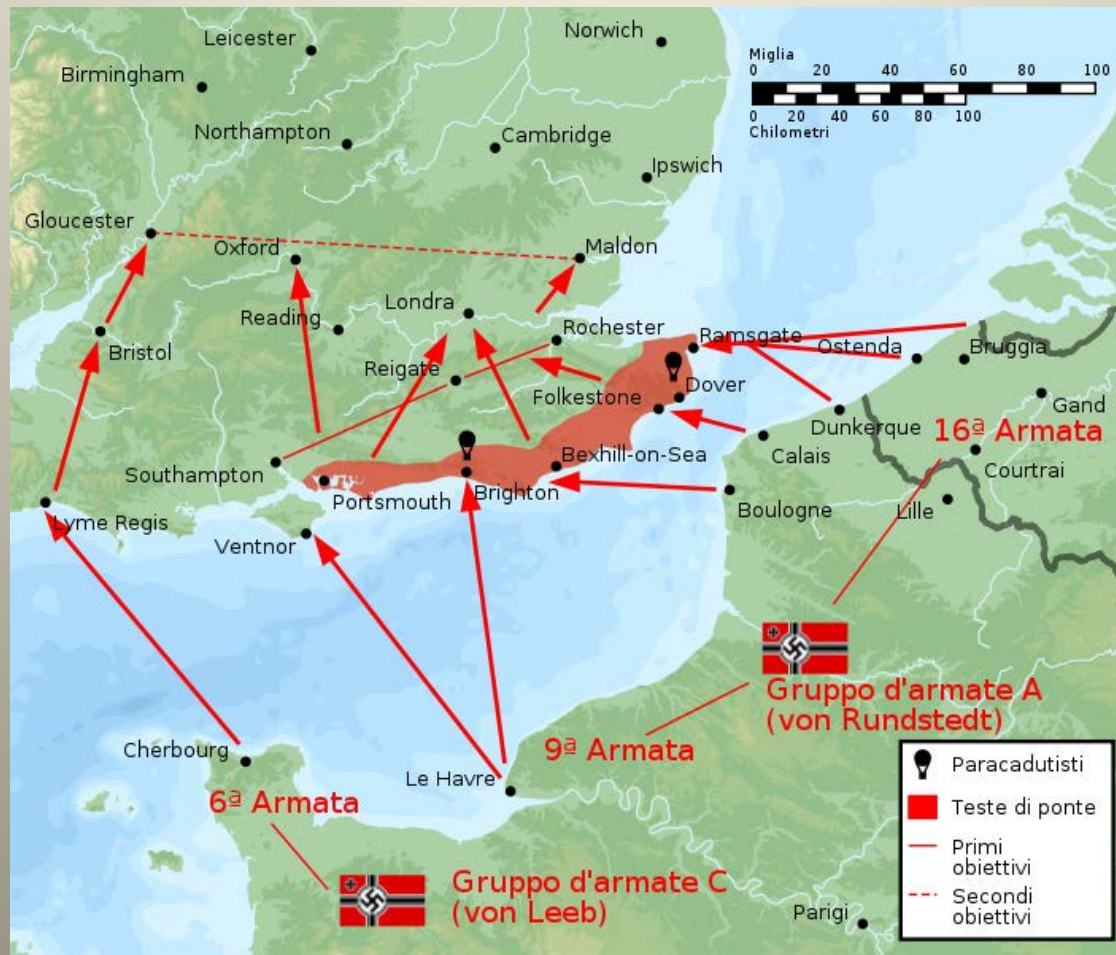
Úkol: Proti které zemi chystá Hitler svůj další plán útoku?

Plán operace Seelöwe

Obrázek č. 4

Řešení:

Hitler chystal invazi do Anglie (operace „Lvoun“).

Srpen 1940 -
série
kobercových
nočních
náletů.

Sestava Heinkelů v bitvě o Británii

Imperial War Museum

Obrázek č. 5

Září 1940 – letecká bitva o Anglii, skončila neúspěchem Německa. Hitler musel invazi do Anglie odložit.

Supermarine Spitfire 131. perutě RAF

červen 1942, Imperial War Museum

Obrázek č. 6

Winston Churchill v Coventry po bombardování

28.9. 1941, Imperial War Museum

Obrázek č. 7

Nový
ministerský
předseda
**Winston
Churchil :**
*“nemůžu
svému národu
nabídnout
více než krev,
slzy a pot“.*

V pozadí
trosky
katedrály
sv. Michala.

Australští vojáci u Tobruku

3.srpna 1941, Imperial War Museum

Obrázek č. 8

Itálie – pokus rozšířit svůj vliv ve Středomoří.

Léto 1940 -

pokus

Mussoliniho

dobýt **Egypt**,

porážka

u Suezského

průplavu. Další neúspěch utrpěl

v **Řecku**. Hitler

poslal generála

Rommela,

„africký sbor“ –

Tobruk.

Libyjská pevnost **Tobruk** byla překážkou k postupu do Egypta. Němci se ji pokusili celkem třikrát neúspěšně dobýt.

Úkol: Kam směřoval Hitlerův plán „Barbarossa“?

Sovětský protiútok u Moskvy

prosinec 1941

Obrázek č. 9

22.6. 1941

v ranních
hodinách –

napadení SSSR

Německem („plán
Barbarossa“).

J.V. Stalin nedbal
varování, moment
překvapení,
průlom 600 km po
celé délce hranic
(Litva, Lotyšsko,
Bělorusku, záp.
Ukrajina).

Vytvořen „Státní
výbor obrany“.

Tři fronty:

severozápadní
(cíl – Leningrad),
západní
(cíl – Moskva) a
jihozápadní
(cíl Astrachaň,
Archangelsk)

na obsazených
územích -
partyzánský boj

USS Arizona hořící po zásahu japonskými bombami během útoku na Pearl Harbor 7.12. 1941

Obrázek č. 10

7.12. 1941 –
japonské
letectvo
napadlo
americkou
námořní
vojenskou
základnu
Pearl Harbor.
Vstup USA
do války proti
státům Osy
„Berlín – Řím
– Tokio“.

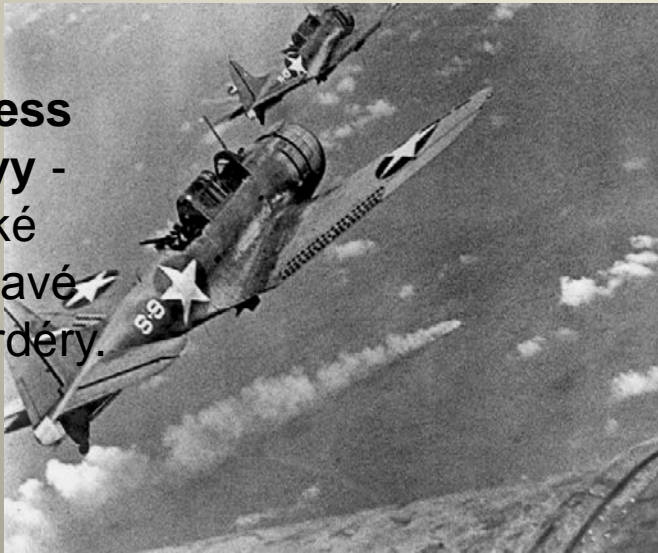

Během tří
měsíců
obsadili
Japonci
oblast
Tichomoří
od Barmy
po Novou
Guineu,
ostrov
Guadalca-
nal.
U ostrova
Midway
postup J.
v červnu
1942
zastaven.

Bitva o Midway

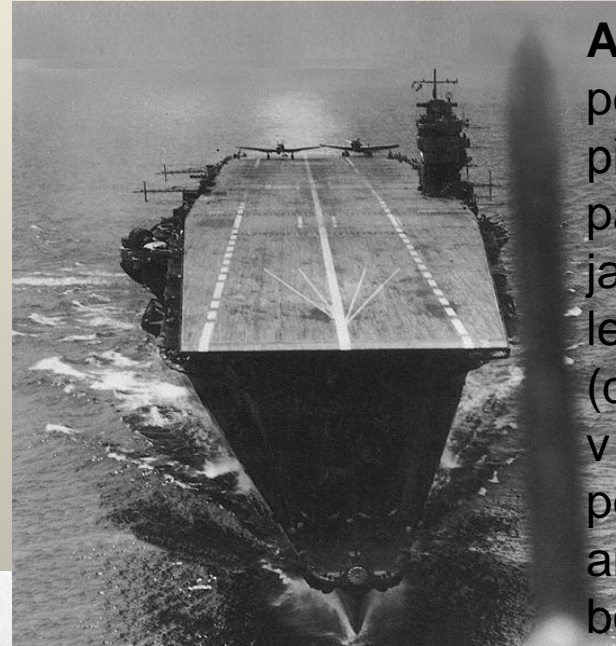
Obrázek č. 11

**SBD
Dauntless
US Navy** -
americké
střemhlavé
bombardéry.

Obrázek č. 13

Akagi –
pohled od
příde na
palubu
japonské
letadlové lodi
(duben 1942),
v červnu těžce
poškozena
americkými
bombardéry.

(Národní muzeum Kure)

Obrázek č. 12

Aiči E13A
japonský
průzkumný
hydroplán.

4. června 1942 se podařilo
zničit japonské letadlové
lodě, které byly jádrem
japonských námořních sil.

Ruská armáda obkličuje německá vojska u Stalingradu

listopad 1942

Obrázek č. 14

Léto 1942 – ofenzíva
Německa směrem k Volze
a na Kavkaz.

Bitva u Stalingradu
(září 1942 – únor 1943)

Německá armáda gen. von
Pauluse obklíčena a zničena,
zajetí → protiofenzíva SSSR.

Bitva u Kurska

červenec 1943

Obrázek č. 15

Tigry v sev sektoru bitvy.

Obrázek č. 16

Sovětské tanky KV-1S

Obrázek č. 17

Sovětská kulometná jednotka.

Obrázek č. 18

**Útok
bitevních
letadel
Iljušin Il-2**

Blokáda Leningradu

září 1941 – leden 1944

Obrázek č. 19

Obrázek č. 21

Postavení
protiletecké obrany
v centru města
(léto 1941)

Obrázek č. 20

Ladožské jezero -
„Cesta života.“

Odkazy:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Second_world_war_europe_animation_small.gif

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č. 1

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_183R69173,_M%C3%BCnchener_Abkommen,_Staatschefs.jpg>

Obrázek č. 2

SÖNNKE, Hans. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_146-1979-056-18A,_Polen,_Schlagbaum,_deutsche_Soldaten.jpg>

Obrázek č. 3

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:British_prisoners_at_Dunkerque,_France.jpg>

Obrázek č. 4

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Operazione_Leone_Marino.svg>

Obrázek č. 5

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Heinkel_He_111_during_the_Battle_of_Britain.jpg >

Obrázek č. 6

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Supermarine_Spitfire_of_Fighter_Command.jpg >

Obrázek č. 7

HORTON. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Churchill_CCathedral_H_14250.jpg >

Obrázek č. 8

SMITH. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:AustraliansAtTobruk.jpg> >

Obrázek č. 9

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Soviet_Offensive_Moscow_December_1941.jpg >

Obrázek č. 10

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:

< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:USSArizona_PearlHarbor_2.jpg >

Obrázek č. 11

U.S. NAVY. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:SBDs_and_Mikuma.jpg >

Obrázek č. 12

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:E13A-3s.jpg> >

Obrázek č. 13

TODAKA, Kazushige. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:AkagiDeckApril42.jpg> >

Obrázek č. 14

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kalac_Novembre_1942.jpg >

Obrázek č. 15

HENISCH. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
<[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_183J14813,_Bei_Orel,_Panzer_VI_\(Tiger_I\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_183J14813,_Bei_Orel,_Panzer_VI_(Tiger_I).jpg) >

Obrázek č. 16

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Carri_armati_KV1.jpg >

Obrázek č. 17

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kursk_Soviet_machineguns.JPG >

Obrázek č. 18

LEVSHIN, F.. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RIAN_archive_225_IL-2_attacking.jpg >

Obrázek č. 19

MEMNON. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Leningrad_Siege_May_1942_January_1943.png>

Obrázek č. 20

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na WWW:
< http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Control_Ice.jpg >

Obrázek č. 21

TRAHTENBERG, David. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 29.4.2013]. Dostupný na
WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RIAN_archive_5634_Antiaircrafters_guarding_the_sky_of_Leningrad.jpg >